

Història de fantasmes amb una poètica tan inquietant com fascinant

En el darrer festival de Canes, almenys tres pel·lícules, totes programades a la secció oficial competitiva, van fer-hi present que el cinema és un art especialment propici a explicar històries de fantasmes (cosa que, evidentment, no s'ha d'associar només al gènere de terror i ni tan sols al declaradament fantàstic) i que ell mateix té un caràcter tan espectral com "ressuscitant": com si tingués la capacitat de fer sentir que els morts encara hi són en els llocs que van habitar. Les tres pel·lícules són *Romeria*, en què Carla Simón imagina que els seus pares, morts a causa de la Sida quan ella era una nena, van viure la seva relació d'amor en una barca a la ria de Vigo; *Valor sentimental*, que, dirigida per Joachim Trier, té com a escenari clau una casa amb una façana pintada de vermell (situada en un barri residencial d'Oslo) que a l'interior conté, a més dels objectes, la memòria dels dolors i les ferides dels morts i dels vius que l'han habitada; i aquella que, finalment, estrenada a l'Estat Espanyol, ara ens ocupa: *El sonido de la caída*, títol que tradueix l'internacional (*Sound of Falling*) sense que aquest es correspongui amb l'original en alemany (*In die Sonne schauen/Mirar cap al sol*). L'autora és Mascha Schilinski i és el seu segon llargmetratge (premi del Jurat, compartit amb *Sirat*, a Canes), realitzat set anys després del primer, *Die Tocher/La filla*, un intens drama psicològic en què una nena vol impedir la possible reconciliació dels seus pares separats que viatgen amb ella a una illa grega per vendre-hi una casa familiar: un espai carregat de memòria i de conflicte.

En una temporalitat que, des de primers del segle XX fins als nostres dies, abasta poc més d'un segle, *El sonido de la caída* transcorre en una casa originàriament de pagès (la seva transformació va parella a la del món rural) que, ubicada a la saxona regió d'Altmark, va sent habitada per membres de quatre generacions sense que, almenys en el cas de l'última, se'n dedueixi una continuïtat familiar. Cada moment temporal (durant la "Gran Guerra", la Segona Guerra Mundial, els últims anys de la RDA i la contemporaneïtat) es focalitza en una nena o una adolescent amb una veu narrativa: Alma, obsessionada amb els morts; Erika, trasbalsada amb la presència d'un oncle amb una cama amputada; Angelika, objecte del desig del desig

EL SONIDO DE LA CAÍDA

Títol original: In die Sonne schauen

País: Alemanya, 2026

Direcció: Mascha Schilinski

Guió: Louise Peter, Mascha Schilinski

Intèrprets: Hanna Heckt, Lena Urzendowsky.

Gènere: Drama

Durada: 154 min

Idioma: Alemany

Subtítols: Castellà

No recomanada per a menors de 16 anys

d'un oncle i un cosí seus; i Lenka, que en el present sent a la casa, tot i la seva remodelació, el pes del passat i així, doncs, els seus fantasmes. El relat és fragmentari, de cap manera lineal, en una successió cronològica, i van alternant-se i associant-se les capes temporals, com si l'experiència de les quatre "protagonistes" ressonés entre elles i cadascuna sentís la presència de les altres: una reminiscència del passat, palpitant-hi la transmissió d'un trauma, o un presagi de l'avenir. Les seves vides, doncs, es reflecteixen, encara que s'hi esbossi una evolució de la condició de les dones perseverant-hi, però, una dominació masculina lligada a una violència que els mateixos homes pateixen com a víctimes de les guerres.

La pel·lícula desplega una gran bellesa visual, amb la textura a vegades espectral de les seves imatges, en tensió amb un contingut dramàtic colpidor. Hi ha molta crueltat, inclosa aquella de les criatures, que fa que una nena quedi penjada en un arbre, però també espurnes de tendresa, com ara en una escena memorable en què una dona canta una cançó de bressol a una jove que enyora la mare morta. *El sonido de la caída* també fa present la fotografia com a memòria: l'antic costum de retratar els morts, les imatges dels absents, i també com la fugida d'una noia, de la casa on se sent atrapada, es reflecteix en una imatge en què desapareix. Una pel·lícula misteriosa, amb una poètica tan inquietant com fascinant, que deixa empremta.

Imma Merino

Col·lectiu de la crítica cinematogràfica de Girona